

**Aasta keskkonnateo konkursi Keskkonnategija kategooria
kandidaatide esitamise ankeet**

SELETUSKIRJA III OSA

KESKKONNASÕBRALIK TOOTMISPROTSESS

1. Organisatsiooni nimetus, registreerimisnumber.
AS ECOPRINT reg.nr 11407147
2. Kontaktandmed: aadress, telefon, faks, e-mail, kontaktisiku nimi ja eesnimi.
Savimäe 13, Vahi küla, Tartumaa 60534; +372 7331 400; +372 7331 401;
juhan.peedimaa@ecoprint.ee; Juhan Peedimaa
3. Põhitegevusala nimetus(ed) ja kood(id)¹.
Muu trükkimine; kood 18120 (EMTAK 2008)
4. Lühiülevaade organisatsiooni ajaloost (asutamise aasta, tähtsamad muudatused organisatsiooni keskkonnategevuses kronoloogilises järjestuses).
  - Registreeritud 03.12.1993.a;
  - 2002 koostati esimene Trükifirma Triip keskkonnaaruanne, mida koostatakse ka igal järgneval aastal.
  - 2002 suvel valmis keskkonnasõbralik Trükimaja Väike-Turu tänaval koos murukatuse ja kohupiimavärviga värvitud seintega;
  - 2002 kevadel istutati esimest korda kogu ettevõttega metsa Tähtvere vallas Tartumaal-traditsioon mis jätkub iga-aastaselt tänaseni.
  - 2003 töötati välja „Rohelise Trükise” teenus ja kaubamärk, sündis Triibu missioon „Äriklientidele konkurentsivõimet ja mainet tõstvate optimaalsete trükilahenduste pakkumine. Toome turule keskkonnasõbraliku Rohelise Trükise.”
  - Alates 2003 aastast on ettevõtte toetanud Rohelise Trükise müügist Eestimaa Looduse Fondi.
  - 2004 registreeriti Rohelise Trükise kaubamärk.
  - 2005.a. kevadel soetati fotopolümeer-tehnoloogia seade (CTP), mis võimaldab vähendada tavapärase trükiprotsessi käigus kasutatavate kemikaalide hulka, häälestuspoognate arvu ning trükiettevalmistuseks kuluvat aega. See omakorda vähendab trükikoja elektri- ja soojatarbimist.
  - 2005 aastal toetas Triip läbi Eestimaa Looduse Fondi Alam-Pedja Looduskaitsealal asuva, lastele suunatud Palupõhja looduskooli hoonete renoveerimist ja sisustamist.
  - 2005 aastal alustati looduskaitseorganisatsioonide poolt tunnustatud FSC (Forest Stewardship Council ehk Metsahoolekogu) sertifikaadi taotlemist. Triibule omistati FSC tarneahela sertifikaat, mis annab kliendile kindluse, et tellides trükise FSC-paberil, on tootmisprotsessi käigus välistatud FSC-sertifitseerimata paberi kasutamine.
  - 2006 aastal omistati Triip AS-le ISO 14 001 ja ISO 9001 sertifikaadid.
  - 2006 aastal omistas AS Eesti Energia ettevõttele III järgu Rohelise Energia ostusertifikaadi, mis kinnitab, et AS Triip kasutab aastas 6000 KWh taastuvenergiaallikatest toodetud elektrienergiat ja toetab 600 krooniga Säästva Eesti Arengu Instituuti.

- 2007 aastal väljastas An Experian Company tütarettevõtte Krediidinfo AS Triip AS-le 2006 aasta Eduka Eesti Ettevõtte tunnistuse.
- 03.08.2007 asutati AS Ecoprint – ühine kontsern loodi ettevõtete AS Triip, OÜ Repro, AS Guttenberg baasil.
- 19.11.2007 sõlmiti ettevõtete AS Ecoprint, AS Triip, AS Guttenberg ja OÜ Repro ühinemisleping.
- 29.11.2007 sõlmiti rendileping Tartu vallas, Vahi tööstusparkis asuvale büroo- ja tootmispinnale.
- 05.12.2007 omistas Keskkonnaministeerium AS-le Triip Keskkonnategija 2007 tiitli keskkonnajuhtimise valdkonnas.
- 2008 jaanuaris alustati majandustarkvara Noom juurutamist, mis tagab efektiivsema töökorralduse ja vähendab ettevõttesisest paberikulu.
- 2008 veebruaris soetati täisautomaatne termoplaadiprinter Screen PlateRite 4300S MAL. Seade tagab trükiplaatide kõrge kvaliteedi ja trükiplaatide tootmiseks kasutatava veekulu- ja ohtlike jäätmete koguse vähenemise, kuna omab süsteemisest veetsirkulatsiooni (masinas kasutatav vesi puhastatakse ning suunatakse masinas taaskasutusse).
- 2008 märtsis soetati B2 formaadi trükimasin RYOBI 754P-D, mis vahetas välja kaks vananenud trükimasinat. Uus trükimasin võimaldab katta trükised vesilakiga, mis on kõige keskkonnasõbralikum laki tüüp; on varustatud infrapunakuivatiga, mis lühendab trükiste kuivamisega ja tõstab seeläbi efektiivsust; on varustatud pöördseadmega, mis võimaldab trükkida poognad kahelt poolt korraga – tagades suurema efektiivsuse ja seeläbi energiakulu vähendamise.
- 15.03.2008 kolis kogu ettevõtte endisest Tartus Väike-Turu 8 asuvast Trükimajast uuele tootmis- ja büroopinnale Vahi Tööstusparki.
- 26.05.2008 võeti kasutusele Jaapanis toodetud 3 AirDolphin tuulegeneraatorit. 100% toodetavast energiast kasutatakse ära tootmises. Tuulikute eesmärgiks ei ole kasumi teenimine, vaid alternatiivsete energiatootmisviiside väärtustamine.
- 09.05.2008 iga-aastane metsaistutamine koostöös RMK ja Ecoprindi klientidega. Istutati 3000 kuuseistikut.
- 2008 mais paigaldati büroo- ja tootmishoone katusele 7,7m² päikesepaneel, eesmärgiga katta päikeseenergia abil olme- ja tootmisruumides tarbitava sooja vee vajadus.
- 13.06.2008 jõudis AS Ecoprint (AS TRIIP õigusjärglane) esimese Eesti ettevõtte Euroopa mainekal keskkonnaauhindade konkursil EBAE finaali, kolme Euroopa parima hulka keskkonnajuhtimise valdkonnas.
- 16.07.2008 toimus kogu tootmisprotsessi Kvaliteedijuhtimis- ja Keskkonnajuhtimissüsteemi sertifitseerimine vastavalt ISO 9001:2000 ja ISO 14001:2004 standarditele (senini omas serifikaati ainult AS TRIIP, kui trükiagentuur).
- 15.05.2009 iga-aastane metsaistutamine Tartumaal koostöös Metsanduse Arendamise Ühinguga. Istutati 4000 kuuseistikut.

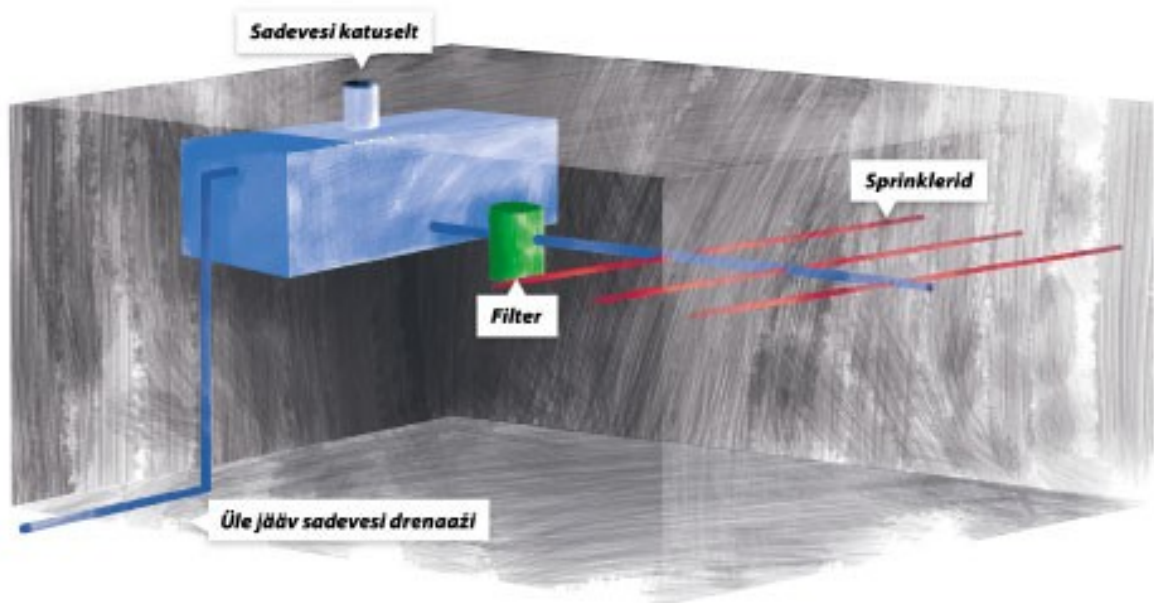
5. Põhjendused, miks organisatsioon töötas välja uue tehnoloogilise tootmisprotsessi.
Lisada ka eelneva olukorra kirjeldus.

Ecoprint AS keskkonnapoliitika üks väljunditest on iga-aastase ettevõtte tekitatud ökoloogilise jalajälje mõõtmine. Selle tulemusena valmib igal aastal keskkonnaruanne, mille tulemusena koostatakse järgnevate perioodide keskkonnategevuste kava, eesmärgiga vähendada ökoloogilist jalajälge. Aastal 2008 aprillis kolis ettevõtte senisest kaks korda suurematesse tootmisruumidesse (vana trükimaja 650m², uus 1400 m²), mille vajaduse tingis tootmiskahtude suurenemine ja uute seadmete kasutuselevõtmine. Sellest tulenevalt on paratamatu, et ettevõtte ressursikasutus suureneb. Et suurenenud ressursikasutusest tekkinud keskkonnamõju oleks minimaalne, rakendati uues tootmishoones mitmeid keskkonnasäästlikke lahendusi.

Ecoprinti missiooniks on olla keskkonnasõbralikeim trükikoda Eestis, mistõttu keskkonnasäästlike lahenduste otsimine ja leidmine ning kasutuselevõtt on ettevõtte jaoks sama loomulik kui igal argipäeval tööpäeva alustamine.

6. Millised uuenduslikud elemendid eristavad uut tootmisprotsessi eelnevalt kasutatust või teistest samalaadsetest?

Trükikoja niisutussüsteem, sadevee kasutamine.

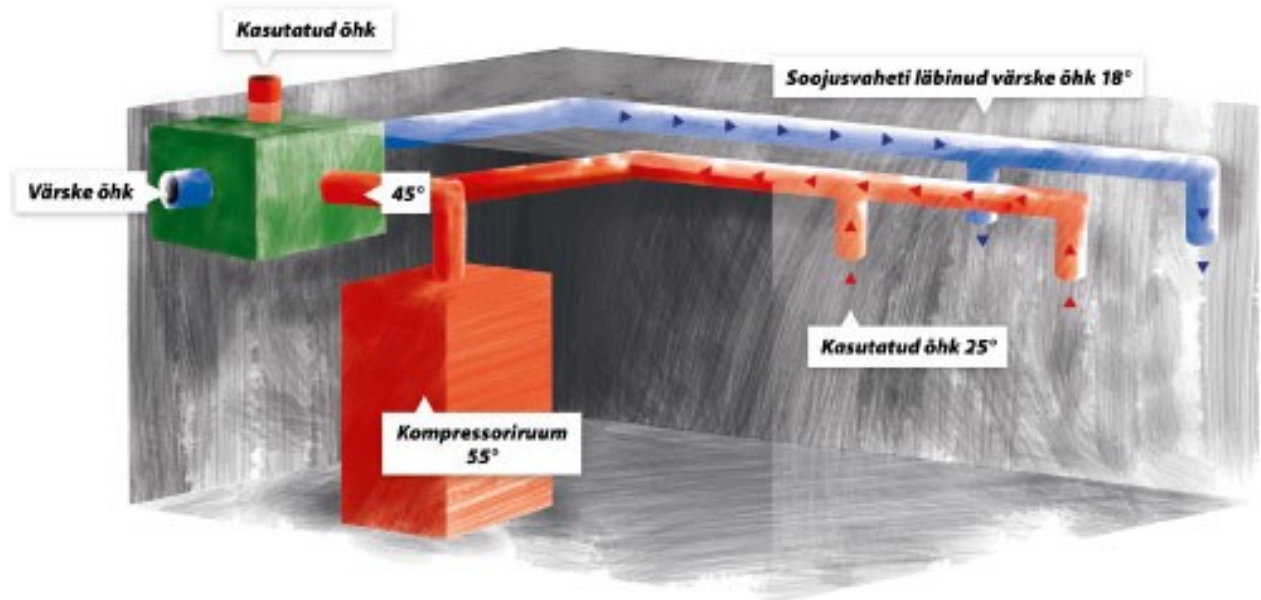

Trükikoja õhuniiskus peab olema 60%, et tagada trükipaberi vajalik niiskus ja vähendada seeläbi praaktodangu tekkimist. Uues trükimajas kasutusele võetud niisutussüsteem kasutab toimimiseks sadeveet. Trükikoja 850 m² katusepinnalt kogutav sadevesi juhitakse 5 m³ suurusesse mahutisse. Automaatne niisutussüsteem mõõdab pidevalt õhuniiskuse taset ning vastavalt sellele käivitab või peatab laes asuvad pihustid. Ecoprinti arvestuste kohaselt katab üks mahutitais vihmavett täiskoormusel töötades 12-päeva vajaduse siis, kui vahepeal sademeid juurde ei tule. Põuaperi-

oodil lülitab niisutussüsteem ennast vihmaveelt üle üldvõrgust võetavale kraaniveele, vihmastel perioodil suunatakse liigne vihmavesi drenaaži. Sadevee kogumissüsteemi kasutuselevõtmisel prognoositi üldvõrgu veetarbimise vähenemist 60%. Arvestades, et 2007. aastal kasutati 1 150 m³ kraanivett ja 2008. aastal 395 m³ kraanivett, siis on kraanivee kasutamine vähenenud 66%.

Niisutussüsteemi kasutuselevõtt tagab hinnanguliselt 15% suurema tootmisefektiivsuse (õige niiskustasakaaluga trükipaber liigub trükiseadmetes kiiremini ning paraneb paberi trükivärvi imavus). See omakorda vähendab ühe trükiseühiku tootmiseks kuluvat elektrienergiat ning inimressurssi. Õige niiskustasakaaluga trükipaber tagab ühtlasi parema trükiste kvaliteedi ning lühema masinate seadistamise aja, mis vähendab omakorda iga uue trükisetiraažiga alustamisel kuluvate proovipoognate mahtu 10%. Seeläbi väheneb paberijäätmete teke varasemaga võrreldes praeguste tootmismahtude juures 2/3.

Ventilatsioon ja jääksoojuse kasutamine.

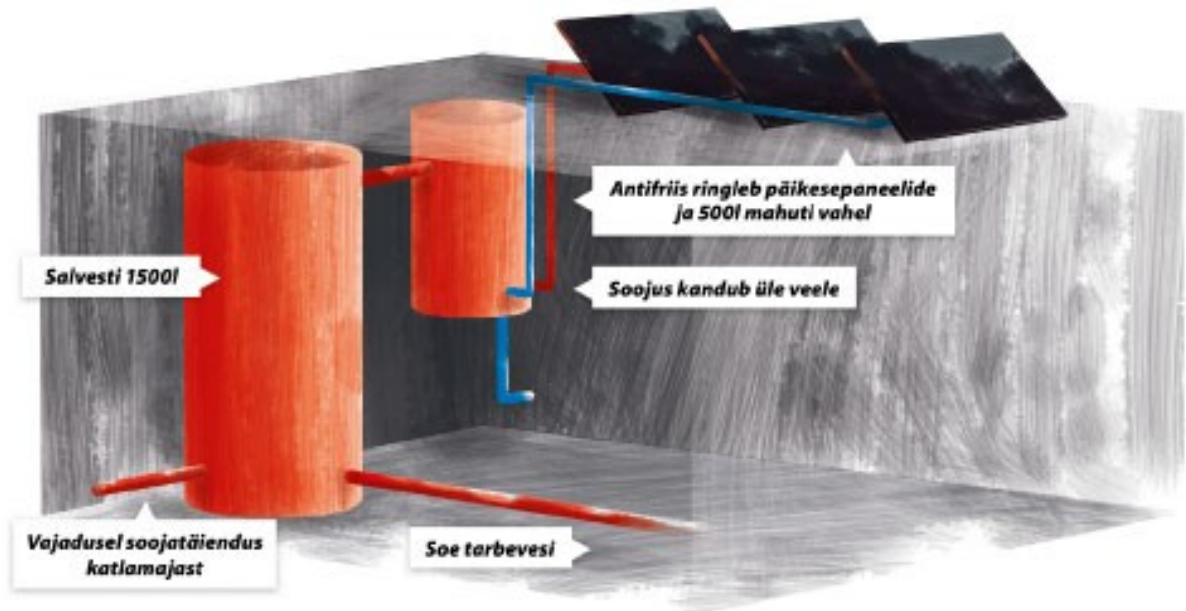

Uues trükikojas on tootmis- ja kontoriruumides erinevad ventilatsioonisüsteemid koos plaatsoojusvahetiga. Trükikoja seadmetest vabanev soojusenergia kasutatakse sissepuhutava värsket õhu soojendamiseks. Kahe erineva ventilatsioonisüsteemi olemasolu võimaldab tootmise ja kontoriruumide kasutamist lahus hoida, mis on väga otstarbekas vajadusel mitmes vahetuses töötava tootmisettevõtte puhul. Kontoriruumides läheb ventilatsioonisüsteem töövälisel ajal (tööpäeval kella 17-st õhtul kuni kaks tundi enne järgmise tööpäeva algust) automaatselt üle säästurežiimile, hoides seeläbi kokku elektrienergiat. Trükikoja ventilatsioonisüsteem seadistatakse vastavalt töögraafikule.

Ventilatsioonisüsteemi paigaldatud soojusvaheti tõttu kasutab ettevõtte seadmetest vabaneva soojusenergia ära sissepuhutava värsket õhu kütmiseks. Tootmiseseadmete töötamisel tekkiv jääsoojus kasutatakse ära tootmisruumides kütmiseks ning see katab vähemalt kogu tootmisruumide

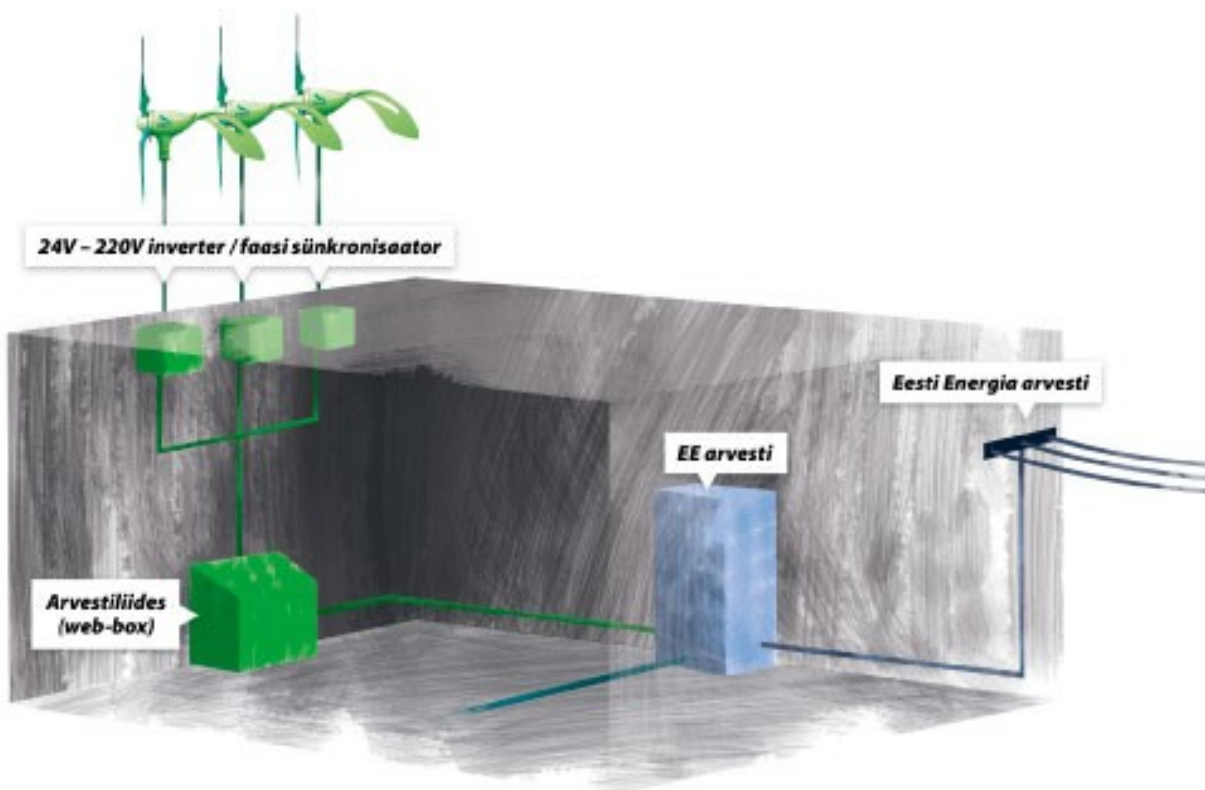
talvise küttevajaduse. Jääksoojuse kasutamine ruumide siseõhu kütmiseks rahuldab aastas keskmiselt 65% kogu ruumide küttevajadusest.

Päikeseeneriga sooja tarbevee tootmiseks.

Tarbevee soojendamiseks paigaldati 2008 aastal trükimaja katusele 7,7m² pindalaga päikesekollektor. Süsteem on eelsoojenduseks maja 1500 liitrisele veeboilerile. Külma vesi läbib esmalt päikesepaneeliga ühenduses oleva paagi ja suundub suuremasse salvestisse. Päikesekollektori abil toodetud energia tootmisel ei teki CO₂ emissiooni. Päikesekollektori tootlikkuseks 1m² kohta on Eesti kliimatilisi tingimusi arvestades ca 550kWh aastas. Ecoprindis kasutusel olev päikesekollektor toodab aastas ca 4300 kWh energiat.

Tuulegeneraatorid elektrenergia tootmiseks.

Ecoprindi uus tootmishoone toodab elektrenergia kolme linnas kasutamiseks mõeldud tuulegeneraatori abil, mis on paigaldatud trükikoja katusele. Airdolphin tuulegeneraatori labad on disainitud öökulli tiivapinna eeskujul, et tagada võimalikult väike müra. Tuulegeneraatorite tootlikkus sõltub tuule kiirusest, näiteks 12 m/s tuule toel toodab tuulegeneraator 3kw ühe tunni jooksul, mis katab ära ühe kontoriarvuti päevase elektrenergia vajaduse. Aastas toodavad 3 tuulegeneraatorid keskmiselt 6000 kWh elektrenergia.

Lisaks on Ecoprind juba aastaid (alates 2002) olnud Rohelise Energia III kategooria sertifikaadi omanik – ehk tarbinud aastas 6 000 kWh tuule- ja hüdroenergia.

7. Tõestus, et kasutusele võetud tootmisprotsess toimib vähemalt sama hästi, kui võrdluseks valitud alternatiiv ja vastab ohutusstandarditele.

Kuna ettevõttes kasutusele võetud keskkonnasäästlikud tehnoloogilised lahendused toimivad paralleelselt standartsete süsteemidega (Eesti Energia, tsentraalne veevõrk, gaasikatel jne), siis ei toimu tootmisprotsessis mingisuguseid tõrkeid ka juhul, kui mõni alternatiivlahendusest piisaval määral ei toimi (põuaperioodil sademete vähesus, tuulevaikus seiskab tuulegeneraatorid, pilvise ilmaga päikesepaneeli tootlikkus minimaalne). Kõik keskkonnasäästlikud alternatiivsüsteemid on ettevõtte üles ehitanud ja seadistanud selliselt, et võimalikult palju vähendada taastumatutest allikatest pärineva energia kasutust. Seega ei kaasne ühegi eelkirjeldatud lahendusega ka muudatusi ohutusstandardites.

8. Selge, detailne ja kvantitatiivne tõestus kasutusele võetud uue tootmisprotsessi keskkonnasõbralikkusest (keskkonnavalasest kasust):

- Energia erikasutus

Tänu trükimajale paigaldatud 3-le Airdolphin tuulegeneraatorile, mille kogu toodetav elektrienergia kasutatakse ära oma ettevõttes, tarbitakse aastas keskmiselt 6000kWh vähem põlevkivist toodetud elektrienergiat.

Seadmete jääksoojuse kogumine ja suunamine ettevõtte ruumide kütmiseks vähendab küttekatlas kasutatava gaasi tarbimist 65%.

- Tooraine ja materjalide erikasutus

Ecoprint kasutab tootmisprotsessis keskkonnasõbralikke trükivärve, mis on valmistatud looduslike õlide ja vaikude baasil (ei sisalda naftadestillaate) juba aastast 2003. Aastast 2005 omab ettevõtte FSC sertifikaati ning iga-aastaselt püüdleme selle poole, et keskkonnasõbraliku FSC sertifikaadiga trükipaberi kasutamine trükiste tootmisel suureneks. Seega keskkonnasõbraliku tooraine kasutus ei ole otseselt seotud käesolevate uuendustega.

- Jäätmete ja jäätmete ladustamine

2008 aastal on ettevõttes vähenenud segaolmejäätmete teke võrreldes 2007 aastaga ca 178%. 2002.aastal alustas ettevõtte vanapaberi ja –papi ning 2003.a. ohtlike jäätmete lahuskogumisega. Ohtlike jäätmete spetsiaalkäitlemisega tegeleb litsentseeritud jäätmekäitleja. 2008.aastal renditi vanapaberi ja-papi kogumiseks tavalise prügikasti asemel presskonteiner, mis võimaldab muuhulgas vähendada jäätmete transpordile kuluvat energiat. Kogu jäätmetekkest ligi 80% suunatakse taaskasutusse (vanapaber ja –papp, metallijäätmed). 2008.a. pälvis Ecoprint AS tänu juurutatud jäätmekäitlussüsteemile ka Ragn-Sells AS Aasta Taaskasutaja auhinna.

- Öhuheide

Otseselt tootmistegevusest ei teki. Kaupade veoks kasutatakse heakskiidetud transpordifirmasid, kelle tegevus on kooskõlas keskkonnanormidega.

- Veeheide

Vett tarbib ettevõtte aasta jooksul ca 1000 m³ (40% tsentraalvesi + 60% katuselt kogutav sadevesi). Umbes 70% tarbitavast veest kasutatakse ära trükikoja automaatses niisutussüsteemis nii, et seda kanalisatsiooni ei suunata.

9. Tõestus kasutusele võetud tootmisprotsessi majandusliku tasuvuse kohta:

- Muutuvkulude langus

Muutuvkulude langus tarbtavale veele on saavutatud sadevee kogumise ja kasutamise läbi trükikoja niisutussüsteemis. Aastal 2007 tarbiti 1150m³ tsentraalvõrgu vett (kraanivett), mille kulu ettevõtte jaoks oli ca 24 000 krooni. Aastal 2008, mil kraanivee tarbimine läbi sadevee kogumise ja kasutamise niisutussüsteemis vähenes 395m³-ni, vähendas see ettevõtte kulusid tsentraalvõrgu veele ca 15 000 krooni võrra aastas.

Plaatsoojusvahetiga ventilatsioonisüsteem vähendab küttekatlas kasutatava gaasi tarbimist aastas 65%. Ettevõtte viimase 12 kuu keskmine kulu gaasiküttele on 6000 krooni kuus (1400 m² kohta). Võttes arvesse, et gaasikatla osatähtsus küttesüsteemis on ca 35%, vähendab plaatsoojusvahetiga ventilatsioonisüsteem ettevõtte küttekulusid aastas ca 140 000 krooni. Lisaks Ecoprinti ruumidele kütäb plaatsoojusvahetiga ventilatsioonisüsteem ka samas hoones paiknevaid teiste ettevõtete

ruume ca 1000m² ulatuses, mistõttu reaalne kasutegur seadmete jääksoojuse kasutamisest kütmisel on veelgi suurem.

Tuulegeneraatorite abil toodetakse aastas keskmiselt 3% ettevõtte kogu tarbitavast elektrienergiast (6000kWh aastas). Muutuvkulude mõistes tähendab see ettevõtte jaoks ca 6000 krooni kokkuhoidu aastas.

- Investeeringute mahu langus (võrreldes teise samalaadsega)

Kuna tegemist on keskkonnasäästlike alternatiivlahendustega, siis ei avalda lahenduste väljatöötamiseks ja sisseadmiseks tehtud investeeringud otseselt muude investeeringute mahtu.

- Tasuvusaeg
  - a) Trükikoja niisutussüsteem, sadevee kasutamine.
Investeeringu maht 300 000 EEK (sellest 80 000 EEK sadevee kogumissüsteem), tasuvusaeg 2 aastat (võttes aluseks nii vähenenud tarbevee kasutuse, proovipoognate mahu vähenemise ning tootmisefektiivsuse tõusu)
  - b) 3 Airdolphin tuulegeneraatorit.
Investeeringu maht 200 000 EEK, tasuvusaeg 20 aastat (võttes aluseks võimaliku elektrienergia hinnatõusu järgnevatel aastatel).
  - c) Päikesepaneel vee soojendamiseks
Investeeringu maht 100 000 EEK, tasuvusaeg 20 aastat (võttes aluseks päikesepaneeli keskmise aastase tootlikkuse).
  - d) Plaatsoojusvahetiga ventilatsioonisüsteem
Investeeringu maht: 300 000 EEK, tasuvusaeg 2 aastat. (võttes aluseks kogu soojaenergia tarbimise miinus gaasikütte osakaal).
- Muud majanduslikud näitajad

10. Milline on uue tootmisprotsessi potentsiaalne tähtsus kogu organisatsiooni tegevusele (tootmisväljundi osakaal kogu tootmisväljundis)?

Ettevõtte väljatöötatud ja registreeritud Rohelise Trükise kaubamärk hõlmas aastast 2003 trükitoodet, milles oli kasutatud keskkonnasõbralikku paberit ja looduslikke trükivärve. Selliselt oli Rohelise Trükise osakaal aastaks 2007 ettevõtte kogutoodangust ca 25 %. Peale keskkonna- ja energiasäästlike lahenduste kasutuselevõttu on ettevõtte toodangust keskkonnasõbralik ning kannab Rohelise Trükise märgist ligi 90% kogutoodangust. Samuti on keskkonnasäästlike lahenduste kasutamisel oluline osa ettevõtte keskkonnasõbraliku kuvandi loomisel ja säilitamisel.

11. Millist laiemat sotsiaalset kasu on saadud või võib oodata uue tootmisprotsessi rakendamisest?

Ettevõtte keskkonnasõbralik käitumine ning keskkonnasäästlike tehnoloogiate kasutamine toob ettevõtet külastama nii koolide kui teiste huvigruppide ekskursioone. Läbi majas korraldatavate ekskursioonide ning keskkonnasõbralike lahenduste tutvustamise, populariseerib Ecoprint keskkonnasõbralikke tootmis- ja ärimudeleid.

Ettevõtte kõneisikud osalevad aasta jooksul mitmetel temaatilistel seminaridel (näit. Noorteorganisatsioon AIESEC, Archimedes jne), kus tutvustatakse huvigruppidele keskkonnasõbraliku ärimudeli võimalikkust ja kasulikkust.

Seeläbi tõstab ettevõtte laiema üldsuse teadlikkust keskkonnatemaatikas ning läbi kogemuse jagamise tõstab oma klientide ja partnerite keskkonnateadlikkust.

Keskkonnasäästlike lahenduste kasutamine ja keskkonnasõbralik tootmisprotsess muudavad ettevõtte jaoks senisest enam kättesaadavaks ka potentsiaalsed ekspordikliendid Skandinaavias, kus äriklientide keskkonnateadlikkus on väga kõrge.

12. Milline on kasutusele võetud tootmisprotsessi uuenduslike elementide potentsiaal nende kasutamiseks mujal (nt. teistes tootmisprotsessides)? Palun anda kvantitatiivne prognoos, kirjeldada rakendusprotsessi ja hinnata võimalikku turgu geograafiliselt?

Ecoprint AS tootmishoones kasutusele võetud keskkonnasäästlikud lahendused on sobivad kasutamiseks paljudes tootmis- ja büroohoonetes.

Jääksoojuse kasutamine ruumide õhu kütmiseks omab kasutegurit eelkõige tootmisettevõtetes, kus on piisava mahuga seadmeпарк, mille tööprotsessis jääksoojust eraldub.

Vaid sademee kasutamine niisutussüsteemis on valdkonnaspetsiifiline ning rakendustegur on olemas vaid ettevõtete jaoks, kelle tootmisspetsiifika niisutussüsteemi vajab.

Päiksepaneelide kasutamine on põhjendatud juhul, kui sooja vee järele on vajadus ka suveperioodil. Juhul kui vett kasutatakse ka tootmisprotsessis, võib soojendatud vee kasutamine (võrreldes külma veega) kiirendada kogu tootmisprotsessi (mille käigus kasutatakse ka muid energiaallikaid - näiteks masina soojendamisele kulunud aeg) ning tõsta kvaliteeti (näiteks temperatuuri muutusest tingitud materjalide paisumine ja kahanemine).

Loomulikult on päiksepaneelide kasutamine otstarbekas ka sooja tarbevee vajaduse puhul - töötajate pesu (dushid), auto- ja selvepesulad, suurköögid, veekeskused jne.

Päiksepaneelide tasuvusaeg sõltub suuresti teiste energialiikide hinnast. Pikemas perspektiivis, kus prognoositakse põlevkivienergia hinnatõusu ning päiksepaneelide laiema leviku tõttu nende hinna langust, tasuvusaeg praegusega võrreldes tõenäoliselt lüheneb. Lisaks kasvab päikesekollektorite kasutegur e. tootlikkus tänu tehnoloogilistele arengutele, mis samuti lühendab nende tasuvusaega.

Ecoprindis alternatiivseks elektrienergia tootmiseks kasutatavad Airdolphin tuulegeneraatorid on loodud linnas kasutamiseks - tiivikute labad on disainitud öökulli tiivapinna eeskujul, tagamaks võimalikult väikest mürataset. Tasuvusaeg tänaste elektrienergia hindade puhul puudub (on peaaegu sama pikk, kui seadmete amortisatsioon, ca 25 aastat). Ainus põhjendus nende atraktiivsete seadmete kasutamiseks täna on ühiskonna tähelepanu juhtimine, et Eesti peamine meetod elektri tootmiseks on ülimalt CO2 emissioonirikas ning vajame sellele alternatiivi.

13. Millised on organisatsiooni keskkonnavalused tulevikuplaanid lähima viie aasta jooksul?

- Vähendada ettevõtte ökoloogilist jalajälge igal aastal 5% võrreldes 2008.a. jalajäljega.
- Võtta ökoloogilise jalajälje mõõtmisel kasutusele ka uus meetodika, mis lähtub CO2 emissioonist ühe toodangu tonni kohta.
- Vähendada töötaja kohta tekkivate segaolmejäätmete kogust 10% igal aastal.
  - Osta igal aastal Rohelise Energia sertifikaat.

- Suurendada FSC sertifitseeritud paberile trükitud trükiste osakaalu 10%-ni kogu trükiste mahust.
  - Korraldada ettevõtte klientidele igal aasta üks keskkonnateemaline sündmus.
  - Igal aastal istutada metsa vähemalt 4000 istikut (töötajad + kliendid)
- Jätkata koostööd ajakirjanduse ja avalike huvigruppidega keskkonnatemaatikate ja kogemuste jagamiseks.

¹Tegevusala koodi saab Eesti majanduse tegevusalade klassifikaatorist (EMTAK) või teisest samaväärsest Eestis kehtivast klassifikaatorist. EMTAK on kättesaadav Statistikaameti veebilehel <http://www.stat.ee>.